

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA UMETNOSTNA ZGODOVINA V LETU 2023

Poročilo DPK SM za umetnostno zgodovino

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine – primerjava po letih	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023.....	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov	17
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	18
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	19
5.1	Zunanje ocenjevanje	19
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	19
6	Povzetek	20
6.1	Ocena uspeha kandidatov	20
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	20
6.3	Druge ugotovitve	20

Avtorja:

Anton Starc, glavni ocenjevalec za umetnostno zgodovino

dr. Rebeka Vidrih, predsednica DPK SM za umetnostno zgodovino

Poročilo je potrdila DPK SM za umetnostno zgodovino na 8. seji 3. 10. 2023.

Ljubljana, september 2023

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in kandidatov poklicne mature). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
  - kandidati z maturitetnim tečajem,
  - 21-letniki,
  - odrasli,
  - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
  - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
  - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
  - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

c) **kandidate PM** predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit iz predmeta SM.

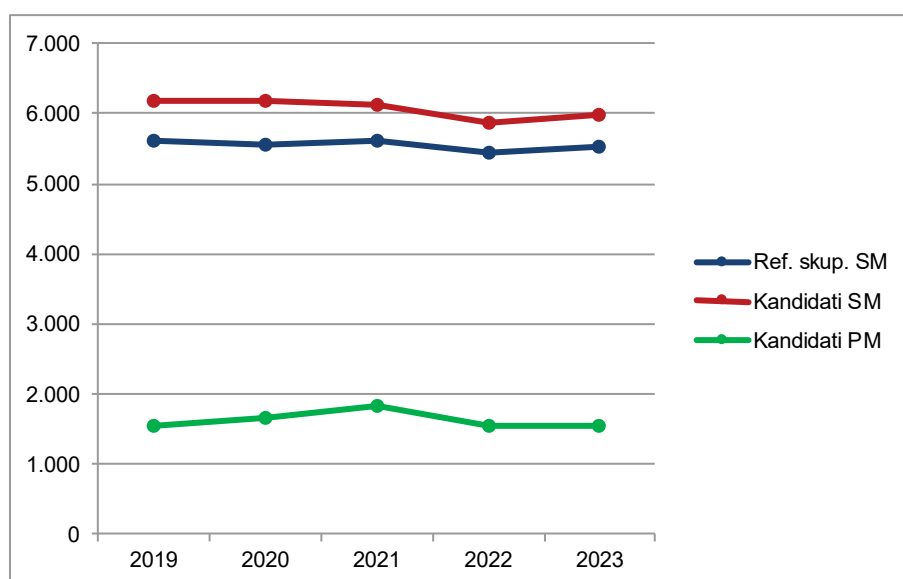
Okrajšava: kandidati PM.

1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2019 do 2023. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2019	5.600	6.185	1.560
2020	5.560	6.173	1.657
2021	5.615	6.134	1.846
2022	5.444	5.865	1.542
2023	5.539	5.970	1.558

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

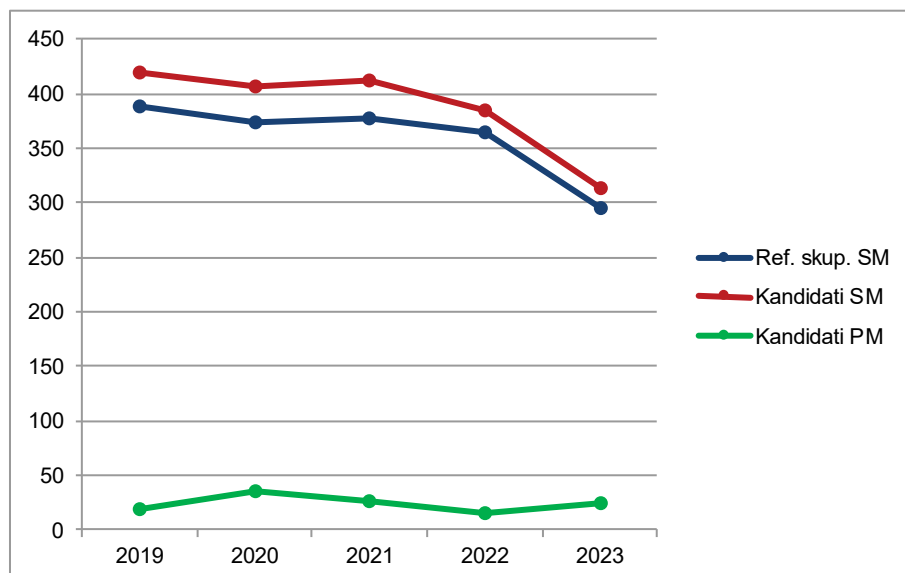
Vir: Državni izpitni center, 2023

1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali umetnostno zgodovino v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2019 do 2023. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2019	389	420	20
2020	373	406	35
2021	377	412	27
2022	364	385	16
2023	295	313	24

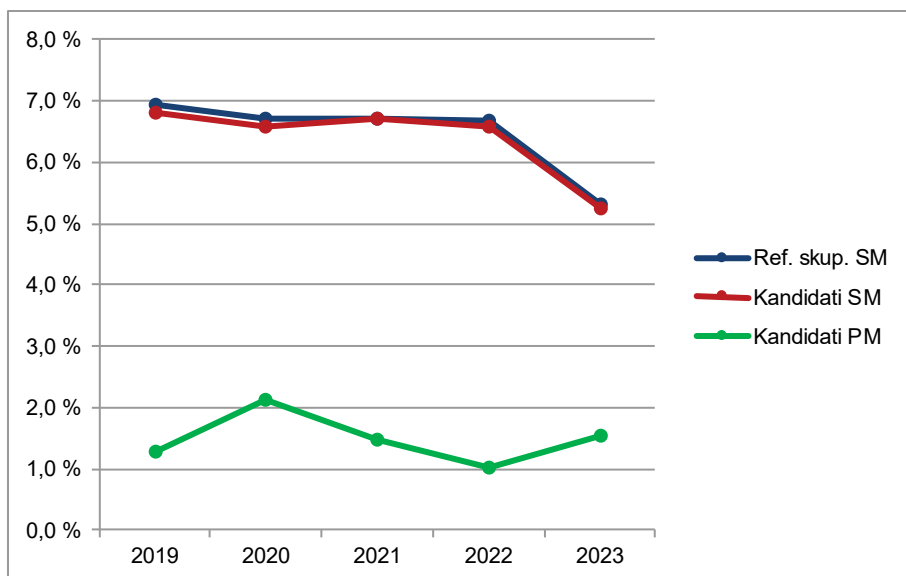
Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Vir: Državni izpitni center, 2023

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali umetnostno zgodovino (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2019 do 2023 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2019	6,9 %	6,8 %	1,3 %
2020	6,7 %	6,6 %	2,1 %
2021	6,7 %	6,7 %	1,5 %
2022	6,7 %	6,6 %	1,0 %
2023	5,3 %	5,2 %	1,5 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine po strukturi – spomladanski izpitni roki 2019–2023

Vir: Državni izpitni center, 2023

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

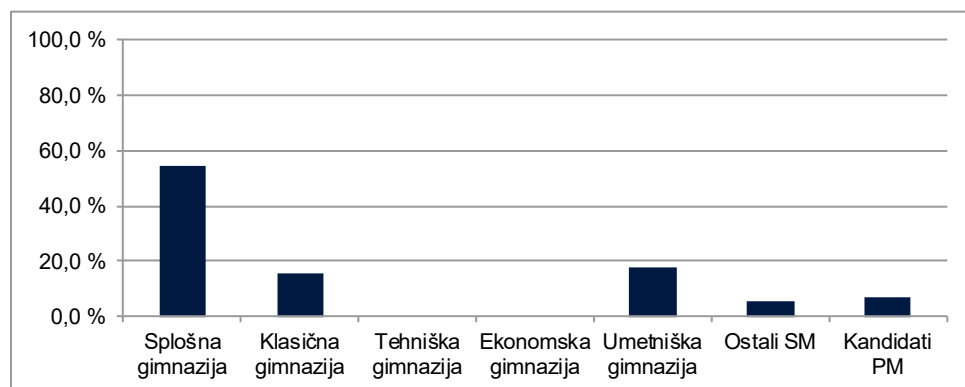
	Število	Delež
Splošna gimnazija	183	54,3 %
Klasična gimnazija	52	15,4 %
Gimnazija	235	69,7 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	60	17,8 %
Strokovna gimnazija	60	17,8 %
Ref. skup. SM	295	87,5 %
Ostali SM	18	5,3 %
Kandidati SM	313	92,9 %
Kandidati PM	24	7,1 %

gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

Vir: Državni izpitni center, 2023

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri umetnostni zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2023 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

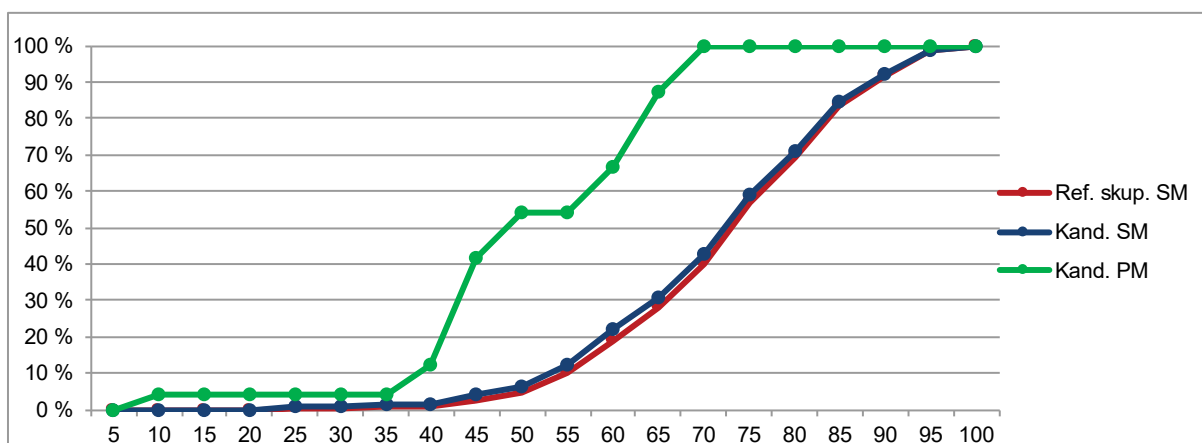
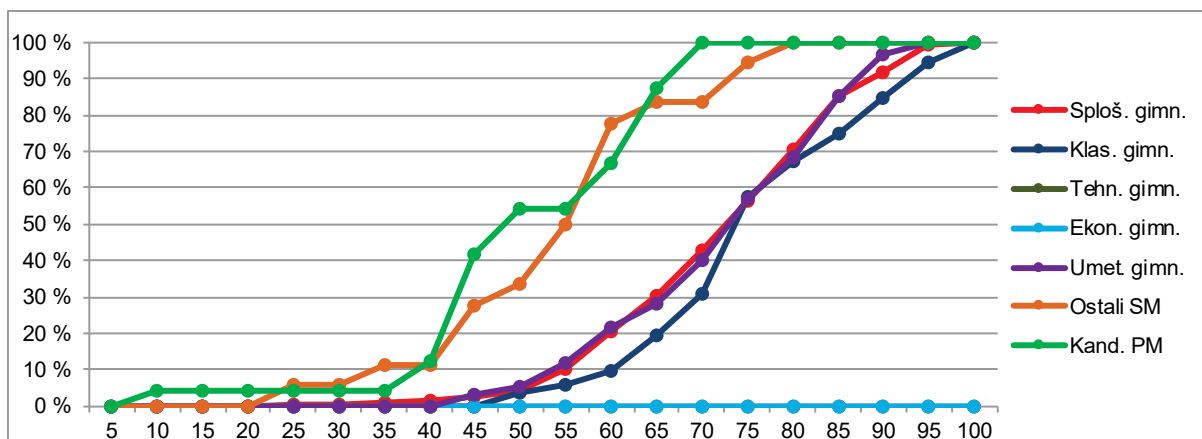
Preglednica 2.1.1: *Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	1	0	1	0	0	0	0	1	2	1	0
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-35	1	0	1	0	0	0	0	1	2	1	0
36-40	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	2
41-45	2	0	2	0	0	2	2	4	7	3	7
46-50	3	2	5	0	0	1	1	6	7	1	3
51-55	11	1	12	0	0	4	4	16	19	3	0
56-60	18	2	20	0	0	6	6	26	31	5	3
61-65	18	5	23	0	0	4	4	27	28	1	5
66-70	23	6	29	0	0	7	7	36	36	0	3
71-75	25	14	39	0	0	10	10	49	51	2	0
76-80	26	5	31	0	0	7	7	38	39	1	0
81-85	27	4	31	0	0	10	10	41	41	0	0
86-90	12	5	17	0	0	7	7	24	24	0	0
91-95	14	5	19	0	0	2	2	21	21	0	0
96-100	1	3	4	0	0	0	0	4	4	0	0
SKUPAJ	183	52	235	0	0	60	60	295	313	18	24

Preglednica 2.1.2: *Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	4 %
15	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	4 %
20	0 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	4 %
25	1 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	1 %	6 %	4 %
30	1 %	0 %	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	1 %	6 %	4 %
35	1 %	0 %	1 %	-	-	0 %	0 %	1 %	1 %	11 %	4 %
40	2 %	0 %	1 %	-	-	0 %	0 %	1 %	2 %	11 %	13 %
45	3 %	0 %	2 %	-	-	3 %	3 %	2 %	4 %	28 %	42 %
50	4 %	4 %	4 %	-	-	5 %	5 %	4 %	6 %	33 %	54 %
55	10 %	6 %	9 %	-	-	12 %	12 %	10 %	12 %	50 %	54 %
60	20 %	10 %	18 %	-	-	22 %	22 %	19 %	22 %	78 %	67 %
65	30 %	19 %	28 %	-	-	28 %	28 %	28 %	31 %	83 %	88 %
70	43 %	31 %	40 %	-	-	40 %	40 %	40 %	42 %	83 %	100 %
75	56 %	58 %	57 %	-	-	57 %	57 %	57 %	59 %	94 %	100 %
80	70 %	67 %	70 %	-	-	68 %	68 %	69 %	71 %	100 %	100 %
85	85 %	75 %	83 %	-	-	85 %	85 %	83 %	84 %	100 %	100 %
90	92 %	85 %	90 %	-	-	97 %	97 %	92 %	92 %	100 %	100 %
95	99 %	94 %	98 %	-	-	100 %	100 %	99 %	99 %	100 %	100 %
100	100 %	100 %	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

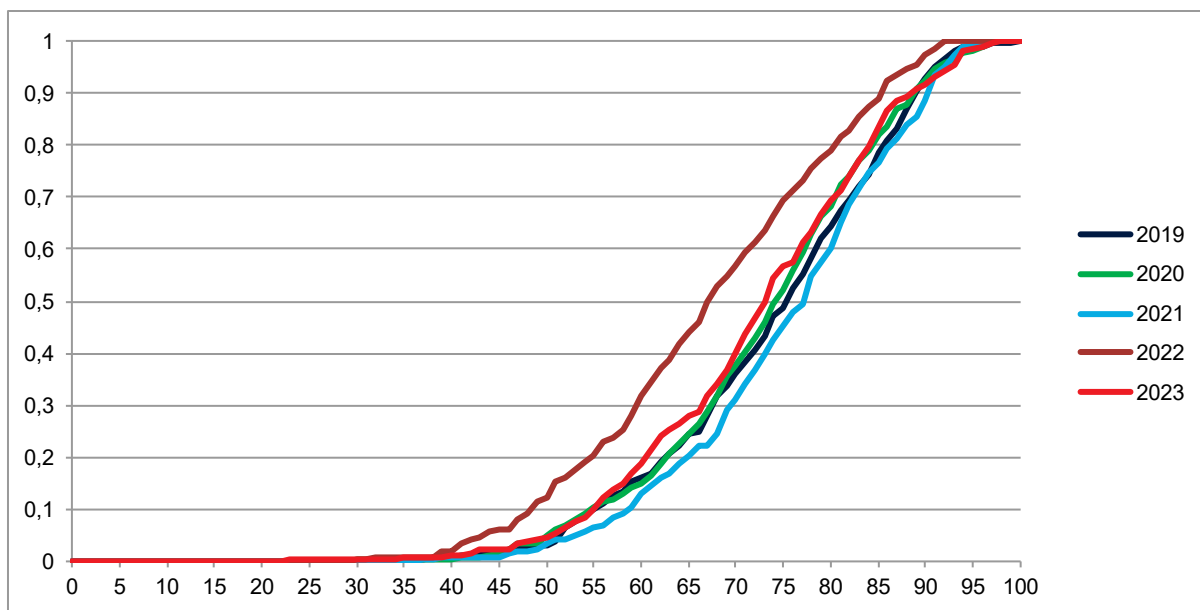
Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah
Vir: Državni izpitni center, 2023

2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2019 do 2023, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2019	50	62	74	85
2020	50	62	74	85
2021	50	62	74	85
2022	47	59	71	82
2023	50	62	74	85

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center, 2023

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

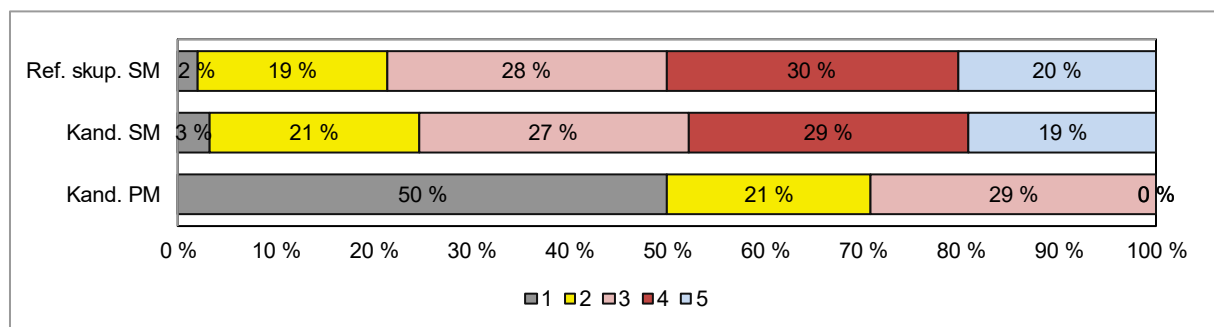
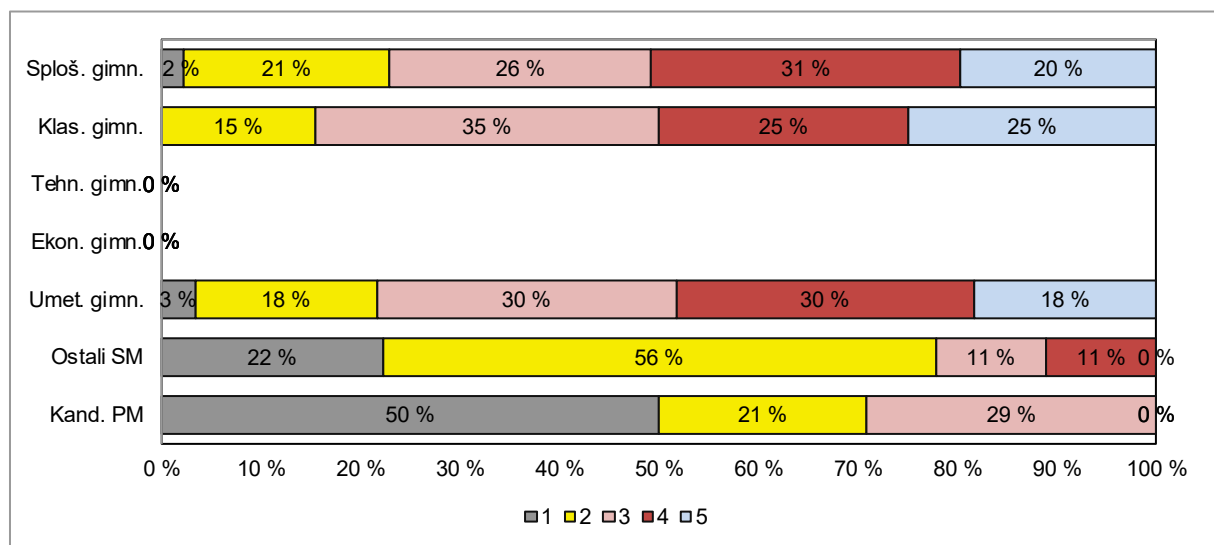
Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri umetnostni zgodovini v spomladanskem izpitnem roku SM 2023 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	4	0	4	0	0	2	2	6	10	4	12
2	38	8	46	0	0	11	11	57	67	10	5
3	48	18	66	0	0	18	18	84	86	2	7
4	57	13	70	0	0	18	18	88	90	2	0
5	36	13	49	0	0	11	11	60	60	0	0
Uspešni	179	52	231	0	0	58	58	289	303	14	12
Skupaj	183	52	235	0	0	60	60	295	313	18	24

Preglednica 2.3.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	2 %	0 %	2 %	-	-	3 %	3 %	2 %	3 %	22 %	50 %
2	21 %	15 %	20 %	-	-	18 %	18 %	19 %	21 %	56 %	21 %
3	26 %	35 %	28 %	-	-	30 %	30 %	28 %	27 %	11 %	29 %
4	31 %	25 %	30 %	-	-	30 %	30 %	30 %	29 %	11 %	0 %
5	20 %	25 %	21 %	-	-	18 %	18 %	20 %	19 %	0 %	0 %
Uspešni	98 %	100 %	98 %	-	-	97 %	97 %	98 %	97 %	78 %	50 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: *Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah*

Vir: Državni izpitni center, 2023

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku 2023

A	B	C	D=B+C	E	F	G	H=E+F+G	I	J=I+K	K	L
	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	183,00	52,00	235,00	0,00	0,00	60,00	60,00	295,00	313,00	18,00	24,00
Povprečni splošni uspeh pri SM*	19,89	20,67	20,07	-	-	19,53	19,53	19,96	19,81	15,40	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	3,78	3,77	3,77	-	-	4,03	4,03	3,83	3,79	3,19	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,79	3,75	3,78	-	-	4,07	4,07	3,84	3,81	3,25	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	3,45	3,60	3,49	-	-	3,42	3,42	3,47	3,39	2,11	1,79
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	3,43	3,58	3,46	-	-	3,40	3,40	3,45	3,37	2,00	1,79
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	72,12	75,25	72,81	-	-	72,03	72,03	72,65	71,56	53,59	50,70
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	74,00	73,50	74,00	-	-	73	73,00	74,00	73,00	55,50	48,50
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	13,32	12,36	13,15	-	-	12,68	12,68	13,04	13,79	13,69	14,32
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	3,84	3,37	3,73	-	-	4,15	4,15	3,82	3,76	2,75	3,00
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	4,49	4,07	4,39	-	-	4,25	4,25	4,36	4,34	4,00	3,00
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	0,76	0,78	0,77	-	-	0,78	0,78	0,77	0,78	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	0,76	0,56	0,72	-	-	0,81	0,81	0,72	0,73	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	0,63	0,57	0,62	-	-	0,76	0,76	0,62	0,64	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	0,60	0,49	0,58	-	-	0,66	0,66	0,59	0,61	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	0,60	0,49	0,58	-	-	0,66	0,66	0,59	0,61	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	0,71	0,68	0,68	-	-	0,52	0,52	0,63	0,66	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	0,38	0,32	0,35	-	-	0,47	0,47	0,38	0,39	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	0,42	0,53	0,42	-	-	0,41	0,41	0,42	0,42	-	-
Odstotek neuspešnih s PP	2,19	0,00	1,70	-	-	3,33	3,33	2,03	3,19	22,22	50,00
Odstotek neuspešnih brez PP	4,37	1,92	3,83	-	-	5,00	5,00	4,07	5,43	27,78	50,00

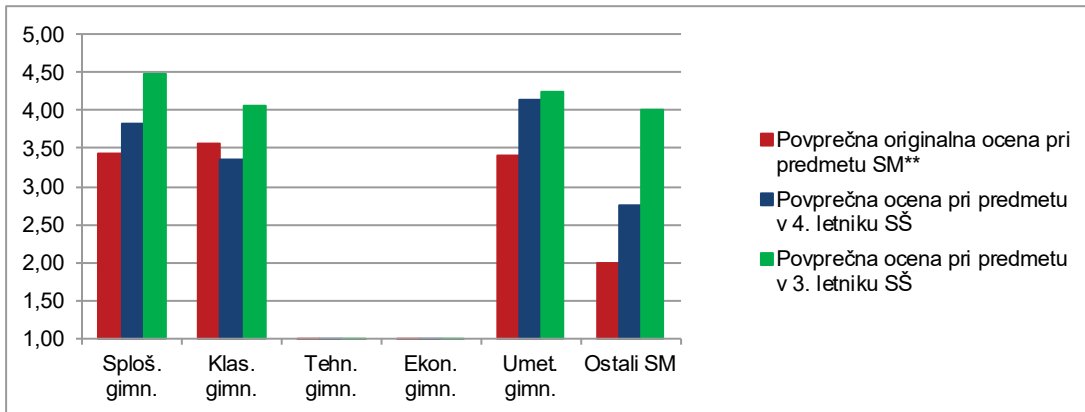
*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

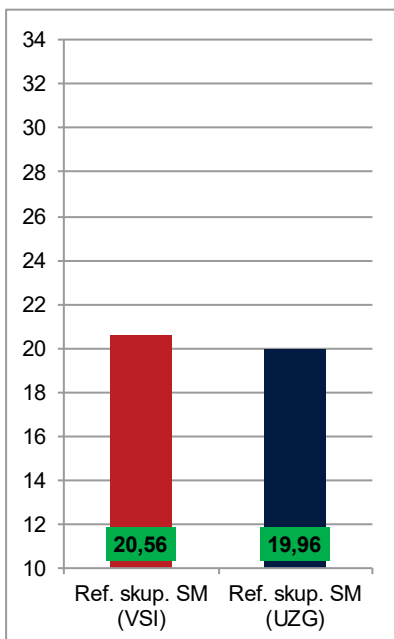
Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine in povprečnih ocen iz umetnostne zgodovine v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine

Vir: Državni izpitni center, 2023

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2023 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz umetnostne zgodovine (ref. skup. SM – UZG).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz umetnostne zgodovine

Vir: Državni izpitni center, 2023

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2023.

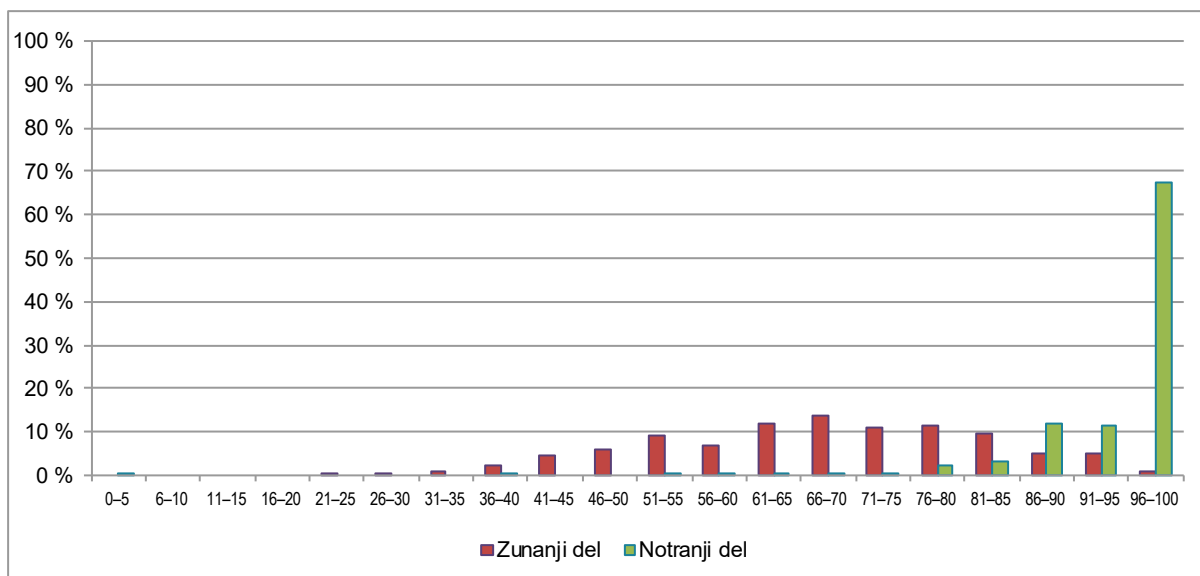
Preglednica 4.1.1: *Osnovni statistični podatki*

	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	295	295
Povprečno število odstotnih točk	53,74	18,91
Standardni odklon odstotnih točk	12,04	2,06
Maksimalno število odstotnih točk	78,00	20,00
Povprečna težavnost	0,67	0,95

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2023.

Preglednica 4.1.2: *Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita*

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	0 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	1 %	0 %
31–35	1 %	0 %
36–40	2 %	1 %
41–45	4 %	0 %
46–50	6 %	0 %
51–55	9 %	0 %
56–60	7 %	0 %
61–65	12 %	1 %
66–70	14 %	1 %
71–75	11 %	0 %
76–80	12 %	2 %
81–85	10 %	3 %
86–90	5 %	12 %
91–95	5 %	12 %
96–100	1 %	67 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center, 2023

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz umetnostne zgodovine v spomladanskem izpitnem roku SM 2023.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1A	Izpitna pola 1B	Izpitna pola 2A	Izpitna pola 2B	Umetnostno-zgodovinski praktikum
Število kandidatov	295	295	295	295	295
Povprečno število odstotnih točk	20,02	6,89	20,54	6,28	18,91
Standardni odklon odstotnih točk	5,05	1,82	4,91	1,83	2,06
Maksimalno število odstotnih točk	30,00	10,00	30,00	10,00	20,00
Povprečna težavnost	0,67	0,69	0,68	0,63	0,95

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Zunanji del izpita je sestavljen iz dveh izpitnih pol. Vsaka je sestavljena iz dela A (pet nalog polodprtega tipa) in dela B (tri naloge odprtega tipa). Kandidati izberejo štiri naloge dela A in eno nalogo iz dela B. Pri vsaki izpitni poli je mogoče doseči 80 točk, posamezna izpitna pola pa prinese 40 % končne ocene.

Izpitna pola 1, A-del ima letos indeks težavnosti (IT) 0,67 (leta 2021: 0,63; leta 2020: 0,66; leta 2019: 0,68), kandidati referenčne skupine SM so pri tej poli dosegli povprečno 40,04 (lani: 39,89; predlani: 40,65) absolutne točke. B-del ima letos indeks težavnosti 0,69 (lani: 0,65; predlani: 0,70), kandidati referenčne skupine SM so pri tej izpitni poli dosegli povprečno 13,79 absolutne točke (lani: 12,91; predlani: 13,94). Rezultati A- in B-dela so letos boljši kot lanski, glede na to, da je veljal ponovno stari

kriterij ocenjevanja kot do leta 2021 in da so rezultati deloma dokaj podobni rezultatom leta 2020 in 2021.

Najlažja strukturirana naloga v izpitni poli 1 je bila naloga A1 s temo arhitekture starega veka (IT = 0,80), od nalog odprtega tipa pa B7 (IT = 0,72), *Donatellov David* kot temeljni spomenik s primerjavo z *Berninijevim Davidom*. V izpitni poli 1 je sta bili najtežji nalogi A3 (IT = 0,60; *Umetnost in čas bolezni*) in B6 (IT = 0,60) z romansko *Baziliko svetega Saturnina* v Toulousu kot temeljnim spomenikom in primerjavo z *Berninijevim sv. Andrejem na Kvirinalu*.

Največ kandidatov (269) je v izpitni poli 1 izbralo nalogo A1 z arhitekturo starega veka in najmanj (39) nalogo B8, temeljni spomenik *Tizianova Assunta* (IT = 0,62). Največ kandidatov (212) se je v B-delu odločilo za *Donatellovega Davida*. V A-delu so kandidati sorazmerno enakomerno tokrat izbirali naloge in nobena tema posebej ne izstopa kot manj ali bolj priljubljena tema.

V izpitni poli 1 je bilo najlažje vprašanje polodprtega tipa A1.2 (IT = 0,97), v katerem so morali kandidati navesti, kdo je bil naročnik arhitekture v starem veku. Med nalogami B-dela pa so bile najlažje postavke B7.1 (IT = 0,96), B8.1 (IT = 0,89) in B6.1 (IT = 0,80), navedbe osebne izkaznice vseh treh temeljnih spomenikov.

Kot najtežje se je pokazalo vprašanje A5.6 (IT = 0,27), v katerem so morali kandidati razložiti, kateri ikonografski motiv označuje izraz *maestà*. Med postavkami v delu B po indeksu težavnosti izstopajo B6.6 (IT = 0,19), B8.6 (IT = 0,21) in B7.6 (IT = 0,28), primerjalna opredelitev osebnega mnenja do obeh primerjanih del. Tukaj očitno nismo dosegli cilja, saj vsako leto opažamo slabšo artikuliranost, skromnost zaključnih misli in pomanjkanje kakšne bolj poglobljene refleksije. Kandidati so v svoji opredelitvi do likovnih del in pri oblikovanju osebnega mnenja zelo površni. Očitno je, da se kandidate premalo opozarja na ta del eseja oziroma se temu, zaradi malo točk, učitelji ne posvečajo posebej. Vendar bi kandidati ravno tukaj lahko izkazali najvišje ravni razumevanja, razmišljanja in uporabe pridobljenega znanja. Ta del je bil letos še skromnejši kot pretekla leta. Med težja vprašanja so spadala tudi A2.4 (IT = 0,50), A2.6 (IT = 0,57) in A2.5 (IT = 0,58), vsa tri vprašanja sprašujejo po ikonografiji iz antične umetnosti, poimenovanju motivov in njihovi razlagi.

Izpitna pola 2, A-del ima IT 0,68 (lani: 0,57; predlani: 0,67). Kandidati so tu v povprečju dosegli 41,07 absolutne točke (lani: 34,24; predlani: 39,97). Del B ima IT 0,63 (lani: 0,62; predlani: 0,69). Kandidati so tu v povprečju dosegli 12,55 absolutne točke (lani: 12,39; predlani: 13,82). V izpitni poli 2 je bila po indeksu težavnosti v A-delu najlažja naloga A3 (IT = 0,77) z naslovom *Portret v 19. in 20. stoletju*, v B-delu pa so bile precej izenačene naloge B8 in B6 (IT = 0,63) ter B7 (IT = 0,62). Za najtežjo nalogo se je izkazala naloga A2 (IT = 0,57) z naslovom *Prepoznavanje motiva*, v katerem je bila tema zgodovinski motiv/snov v delih iz 19. in 20. stoletja.

Po indeksu težavnosti sta bili v izpitni poli 2 najlažji vprašanji A3.4 (IT = 0,99) in A4.1 (IT = 0,98). V vprašanju A3.4 so morali kandidati razložiti avtoportret, v A4.1 so morali prepoznati in poimenovati arhitekta stavb s slikovnega gradiva, Jožeta Plečnika.

Med nalogami A-dela je bila največkrat izbrana naloga A3, *Portret v 19. in 20. stoletju* (289 kandidatov), v B-delu pa naloga B8, *Picassova Guernica* s primerjavo Kavčičeve *Salomonove sodbe* (169 kandidatov). Najmanj kandidatov se je odločilo za nalogo B6 s temeljnim spomenikom *Zamaknjenje svete Tereze* Gianlorenza Berninija (54 kandidatov).

Najtežja vprašanja v izpitni poli 2 so se nanašala na opredelitev osebnega odnosa do primerjanih del, temeljnega spomenika s primerjanim delom, in sicer vprašanja B6.6 (IT = 0,20), B7.6 (IT = 0,22), B8.6 (IT = 0,23), ter vprašanji A4.5 (IT = 0,47) in A5.5 (IT = 0,49). Vprašanje A4.5 je spraševalo po Plečnikovih *Žalah*, po njihovi antični predlogi in kaj simbolno ponazarjajo, vprašanje A5.5 pa o značilnostih konstruktivizma.

Obe izpitni poli sta po težavnosti dokaj izenačeni, kar je razvidno iz preglednice 4.2.1. Po indeksu težavnosti imata izpitni poli nekoliko višji indeks kot lani. Rezultati so spet za odtonek boljši kot lani in predlani, glede na to, da smo ponovno vrnili stare meje med ocenami in da letos ni bilo več nobene bonitete v točkah. Torej se rezultati približujejo rezultatom pred epidemijo, vendar so še zmeraj nekoliko slabši.

Tudi posamezne naloge in vprašanja so tako v težavnosti kot tudi v izbirnosti med sabo precej izenačena, med njimi ni bilo večjih odstopanj oziroma so manjša kot v preteklih izpitnih polah. Splošno opazamo, da indeks težavnosti nalog in vprašanj v primerjavi s preteklimi leti rahlo pada, torej so kandidatom pole vedno težje, kljub temu da zadnja leta res veliko premišljujemo in se ukvarjamo z obliko, preciznostjo in jasnostjo vprašanj. Opažamo, da ravno slabo bralno razumevanje in nenatančno zapisovanje odgovorov kandidatov sorazmerno z leti vedno bolj narašča in da je to posledica, da indeks težavnosti pada. Tudi afinitete kandidatov do posameznih obdobij se nekako spreminjajo oziroma ne izstopajo več, kot je bila pred tem antika, renesansa ali barok. Oblikovanje osebnega mnenja o izbranih delih v odprtem tipu nalog nekako ostaja na mrtvi točki, ker je ta postavka vsako leto slabša, in to že nekaj let, kljub opozorilom učiteljem in kandidatom ni doseženih rezultatov. Letos opazamo, da vedno večji problem predstavljajo vprašanja, povezana z ikonografijo motivov in razlago zgodb iz klasične mitologije. Že vrsto let vprašanja s simbolnim pomenom razlage arhitekture vedno izstopajo kot najtežja, že v preteklih izpitnih polah (vprašanja o simboliki srednjeveških cerkva, gotske arhitekture) tako tudi letos. Zanimivo je, da se je vprašanje o Plečnikovih *Žalah* zvrstilo že nekajkrat v preteklih polah zadnjih let, pa je kandidatom bilo to vprašanje letos še posebej težko. Ko se zahteva neka bolj abstraktna ali poglobljena razlaga, opazamo vidno slabše rešitve.

Pri umetnostnozgodovinskem praktikumu so kandidati povprečno dosegli 28,37 (lani: 28,07; predlani: 28,88) točke od 30 možnih, z IT 0,95 (lani: 0,94; predlani: 0,96), ki je tako še vedno najmanj zahteven del izpita. Rezultati so podobni tistim iz prejšnjih let, tudi razmerje med zunanjim in notranjim delom izpita je že več let konstantno enako. Indeks težavnosti je letos pri notranjem delu mature še zmeraj visok, vendar kljub vsemu nekoliko višji kot lani.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Kandidati imajo največ težav s pisnim izražanjem, zato zaradi nepravilno zapisanih strokovnih izrazov in imen, nejasno formuliranih povedi in posplošitev ne dosegajo zelenih točk. Zadnja leta vztrajamo pri pravilnem zapisu vsaj strokovnih izrazov, pa se še vedno najdemo v zagati, kako točkovati zapis neustreznih izrazov. Največji problem je slovenščina, skromnost besednega zaklada, izpuščanje črk, fonetični zapisi, uporaba velike in male začetnice, slabo bralno razumevanje.

Zadnja leta opazamo, da se kandidati učijo iz rešitev in potem nekatere pojme, kot so kontrapost, idealizirano telo, posnemanje antike, kupola, chiaro-scuro itd., uporabljajo kjerkoli, ko se zahtevajo kakšne značilnosti, ne glede na umetnostno obdobje ali dejansko vprašanje. Velikokrat se iz površno naučenih pojmov ali morda napačno zapisanih pojmov v kakšnem viru ponavlja napačna oziroma neustrezna terminologija kot npr. ploskovna perspektiva ali simetrična perspektiva, linearna kompozicija ali napačna dejstva, ki so z leti skoraj ponarodela, kljub temu da opozarjamo na napako, da recimo *Guernica* ni kolaž itd.

Vprašanja kandidati velikokrat ne preberejo natančno oziroma ne razumejo, kaj vprašanje zahteva. Še vedno opazamo slabo razlikovanje med oblikovnimi in vsebinskimi značilnostmi likovnih del. Kandidati velikokrat ne razumejo, kaj morajo opazovati oziroma kaj se od njih zahteva v vprašanju.

Še vedno je zelo skromno tudi oblikovanje lastnega osebnega mnenja o temeljnih spomenikih. Res je ta del vrednoten samo z dvema točkama, vendar se le redko zgodi, da kandidati tukaj prejmejo obe točki. Temu se še vedno posveča premalo pozornosti. Letos smo bili enako razočarani glede na

aktualnosti Picassove *Guernice*, ki je bila tudi že lani v izpitni poli, da ni bilo nobenih večjih presežkov v zapisu osebnega odnosa do umetnine. Letos so bili poskusi aktualizacije, vendar se kandidati poslužujejo določenih naučenih fraz, ki jih navržejo, a jih ne utemeljijo oziroma jih osmislijo.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Ocenjevalci so že med ocenjevanjem opazili, da je manj odličnih kandidatov, da prevladuje dobro povprečje. Na moderaciji se je odprlo vprašanje o zavezanosti k *Predmetnemu izpitnemu katalogu* umetnostna zgodovina, ali lahko zahtevamo splošen strokovni umetnostnozgodovinski termin, ki pa ni zapisan v PIK.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Izpit splošne mature iz umetnostne zgodovine je opravljalo 295 gimnazijcev, ki so prvič opravljali celotno maturo, torej je bilo treba oceniti 590 izpitnih pol. Del A izpitne pole je ocenil po en zunanji ocenjevalec, del B pa po dva. Pri ocenjevanju je sodelovalo enajst zunanjih ocenjevalcev in štirje člani DPK SM za umetnostno zgodovino.

Kontrolno so bile ocenjene izpitne pole štirih kandidatov, ki so bili eno ali dve odstotni točki pod mejo za pozitivno oceno. Od teh je eden postal pozitiven. Tretje ocenjevanje so izvedli štirje člani DPK SM za umetnostno zgodovino.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

Devet kandidatov je podalo ugovor (leta 2022: 12, 2021: 8, 2020: 6, 2019: 12) na oceno.

Izpitne pole sta še enkrat pregledala izvedenca, ki sta preverila, ali so ocenjene v skladu z *Navodili za ocenjevanje*.

Pri enem kandidatu se je število doseženih točk zvišalo, vendar se ni nobenemu kandidatu spremenila ocena izpita.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

Uspeh kandidatov pri izpitu splošne mature iz umetnostne zgodovine je bil boljši kot lani, zato smo meje med ocenami glede na preteklo leto, ko smo jih spustili za tri točke, dvignili nazaj na običajne. Omeniti je treba še, da kandidati letos niso bili več deležni korektivov z bonus točkami zaradi epidemije covid-19, torej smo z uspehom lahko zares zadovoljni.

Glede na indeks težavnosti sta bili obe izpitni poli precej izenačeni: med deloma A (vprašanja polodprtega tipa) in B (vprašanja odprtega tipa) je izenačenost pri 1. izpitni poli zelo dobra, pri 2. izpitni poli pa je razlika malenkost večja. Indeks težavnosti je glede na lani nekoliko višji.

Pri notranjem izpitu, umetnostnozgodovinskem praktikumu, kandidati enako kot vsa leta doslej dosegajo največ točk, indeks težavnosti ostaja zelo visok.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Kakovost izpitnih pol je ustrezna. Taksonomske stopnje so zastopane v primernem razmerju, v skladu z veljavnim predmetnim izpitnim katalogom. Naloge, ki jih je izbralo največ kandidatov, so se večinoma izkazale tudi za najlažje: v 1. izpitni poli naloga A1 na temo arhitekture starega veka in naloga B7 na temo Donatellovega *David*a, v 2. izpitni poli pa naloga A3 na temo portreta v 19. in 20. stoletju. Največkrat izbrana naloga odprtega tipa v 2. izpitni poli je bila B8 na temo Picassove *Guernice*, vendar je bila glede na indeks težavnosti precej izenačena z drugima dvema naloga.

Na moderaciji so zunanji ocenjevalci izrazili mnenje, da so bile izpitne pole v primerjavi s preteklim letom vsebinsko dobro uravnotežene, odprla pa se je razprava o tem, ali bi morali biti v komisiji pri sestavljanju vprašanj popolnoma zavezani predmetnemu izpitnemu katalogu ali bi lahko vprašali tudi po splošnih kulturnih temah in strokovnih terminih, ki v katalogu niso izrecno navedeni.

6.3 Druge ugotovitve

Letos pri kandidatih ni bilo več opaziti izrazite priljubljenosti posameznih obdobj (antike, renesanse, baroka), ki je bila značilna za pretekla leta. Njihova zanimanja so veliko bolj enakomerno razporejena.

Kandidati imajo že vrsto let težave s pisnim izražanjem, odgovarjajo nejasno in posplošujejo; površno preberejo vprašanje in napačno odgovorijo; težave imajo s pravilnim zapisovanjem strokovnih izrazov in tudi z njihovim razumevanjem (določeni naučeni strokovni izraz uporabljajo »na pamet«, v vseh odgovorih, čeprav ni smiselno rabljen v sobesedilu). Še vedno opažamo slabo razlikovanje med oblikovnimi in vsebinskimi značilnostmi likovnih del. V delu B še naprej ostaja zelo skromno artikuliran lasten odnos do umetniških del, zelo redki kandidati dosežejo obe možni točki.

Opravili smo precej natančno moderacijo in s tem dosegli, da kontrolnega in tretjega ocenjevanja ni bilo veliko. Devet kandidatov (lani: 12, predlani: 8) je podalo ugovor na oceno. Pri enem se je zvišalo število točk, vendar se ocena izpita ni spremenila nikomur.

Število oziroma delež kandidatov, ki je na splošni maturi izbralo umetnostno zgodovino, še naprej upada (kandidati SM letos: 313, lani: 385; delež SM letos: 5,2 %, lani: 6,6 %), nekoliko zraslo pa je število kandidatov poklicne mature (kandidati PM letos: 24; lani: 16).